

Urakkasopimus

Tilaaaja	Kärkölen kunta Virkatie 1 16600 Järvelä
Y-tunnus	0148268-9
Urakoitsija	<Yritys> <Osoitetiedot>
Y-tunnus	<Y-tunnus>
Urakka	Kärkölä-Herrala siirtoviemäri, ST 599/02.08.00/2022

Sisältö

1	Sopijapuolet	3
1.1	Tilaaajan edustajat	3
1.2	Urakoitsijan edustajat	3
2	Muut osapuolet	3
2.1	Alistetut sivu-urakat	3
2.2	Muut urakoitsijat ja tilaaajan hankinnat	3
3	Urakan määrittely	3
3.1	Yleistä	3
3.2	Urakan nimi	4
3.3	Urakan sijainti	4
3.4	Urakan sisältö	4
4	Sopimusasiakirjat	5
5	Sopimuksen aikamääräykset	6
5.1	Työn aloitusajat	6
5.2	Välitavoitteet	7
5.3	Aikarajoitukset	7
5.4	Töiden valmistuminen	7
6	Urakkahinta ja sen maksaminen	7
6.1	Urakkahinta	7
6.2	Maksuerätaulukko	7
6.3	Urakan yksikköhintaiset osat eli tilaajaa sitovat määrä- ja laajuustiedot	8
6.4	Pidätykset ja kuittaukset	9
6.5	Kustannustason muutokset	9
6.6	Maksuyhteystiedot	9
7	Sopimussakot ja arvovähennykset	10
7.1	Urakan ja välitavoitteiden viivästyssakot	10
7.2	Muut sanktiot	10
7.3	Arvovähennykset	14
7.4	Kartellisakko	15
8	Muut bonukset ja sanktiot	15
8.1	Yhteistyön toimivuus	15
9	Takuuaika	16
10	Vakuudet	17
10.1	Rakennusajan vakuus	17
10.2	Takuuajan vakuus	18
11	Vakuutukset	18
12	Muut määräykset	18
13	Sopimuksen siirtäminen, muuttaminen ja purkaminen	19
14	Riitaisuuksien ratkaisumenettely	19
15	Sopimuskatselmus	19
16	Sopimuksen allekirjoittaminen	20

1 Sopijapuolet

Allekirjoittaneet Kärkölään kunta tilaajana ja <Yritys> urakoitsijana ovat tehneet seuraavan sopimuksen.

1.1 Tilaajan edustajat

Tilaajan edustaja sopimusasioissa on Emilia Lehikoinen, puh. +358 44 770 2056, emilia.lehikoinen@karkola.fi.

Tilaajan edustaja työsuoritukseen liittyvissä asioissa on Saki Salo, puh. +358 400 368 767, saki.salo@welado.fi

1.2 Urakoitsijan edustajat

Urakoitsijan edustaja sopimusasioissa on Kirjoita tähän, puh. Kirjoita tähän.

Urakoitsijan edustaja työsuoritukseen liittyvissä asioissa on Kirjoita tähän, puh. Kirjoita tähän.

2 Muut osapuolet

2.1 Alistetut sivu-urakat

Urakassa ei ole alisteisia sivu-urakoita.

2.2 Muut urakoitsijat ja tilaajan hankinnat

Tilaajaan sopimussuhteessa olevat urakoitsijat ja hankinnat, joita ei ole alistettu tähän urakkaan ovat:

- Maanteiden kunnossapidosta vastaa YIT Suomi Oy.
- Katujen kunnossapidosta vastaavat Kärkölään ja Hollolan kunnat.
- Viestintäkonsultti Welado Oy

3 Urakan määrittely

3.1 Yleistä

Urakka on kokonaishintaperusteinen Suunnittele ja toteuta -urakka (ST).

Urakkaan sisältyy Kärkölä-Herrala siirtoviemäriin rakentaminen täysin käyttökuntoon sopimusasiakirjojen edellyttämässä laajuudessa. Urakan toteuttaminen suoritetaan kohdassa 3.4 edellytetyssä laajuudessa kaikkien urakka-asiakirjojen mukaisesti siten, että työn lopputulos, rakenteet ja tekniset järjestelmät, niiden osat ja käytetyt rakennusaineet täyttävät niille asetetut vaatimukset.

Urakan laadunvarmistuksen muotona on **laatuvastuurakentaminen eli LVR**.

LVR-menetelmällä tarkoitetaan laatuvastuuseen perustuvaa rakentamista-pää, jossa rakennuttaja määrittelee suunnittelijan avulla rakenteiden ja

materiaalien laatuvaatimukset, mutta ei yleensä aseta työmenetelmiä koskevia sitovia vaatimuksia. Laaturakentamisessa sekä rakennuttajalla, suunnittelijalla että urakoitsijalla tulee olla toimiva ja dokumentoitu laatujärjestelmä. Urakoitsija varmistaa laadun tekemällä työn laatujärjestelmänsä ohjeiden mukaisesti ja osoittamalla rakenteiden ja materiaalien kelpoisuuden rakennuttajan vaatimalla tavalla.

3.2 Urakan nimi

Urakan nimi on "Kärkölä-Herrala siirtoviemäri, ST".

3.3 Urakan sijainti

Hanke sijaitsee Kärkölän ja Hollolan kunnan alueella.

Urakka-alue ja sen maantieteellinen sijainti on esitetty tarkemmin rakennussuunnitelma-asiakirjoissa.

3.4 Urakan sisältö

Urakkaan kuuluu Kärkölä-Herrala välisen siirtoviemärin suunnittelu ja rakentaminen laitoksineen siinä laajuudessa kuin se urakka-asiakirjoissa on määritelty kaikkine tiejärjestelyineen, varusteineen ja laitteineen. Tilaaja hyväksyy kaikki suunnitelmat ennen kunkin työvaiheen aloitusta.

ST-Urakkaan sisältyy mm:

- Siirtoviemäriin liittyvien rakenteiden (mm. linjan, pumppaamoiden, ilmanpoistokaivot, välvät, tasausallas, rakennusten ym.) suunnittelu, hankinta ja toteutus.
- Suunnitteluun tarvittavien pohjaolosuhteiden selvittäminen ja niiden perusteella tehtävä perustamistapa pysyville rakenteille mm. pumppaamot, kaivot ym.
- Linjasuunnittelussa on huomioitava junaradan stabiliteetti linjan radansuuntaisessa suunnittelussa ja rakentamisessa, geoteknikon varmistettava kaivantojen aiheuttamat vaikutukset ratarakenteisiin tarvittavin maaperätutkimuksin.
- Hollolan kunnan vesijohdon saneeraus yleissuunnitelmassa esitetyssä kohdassa.
- Pohjavesisuojauskien suunnittelu ja toteuttaminen
- Pohjaveden korkeuden, vedenlaadun sekä vedenkorkeuden seuranta ja raportointi.
- Metallirakenteisten hoitotasojen ja – siltojen, portaiden ja kaiteiden, kansiin, luukkujen yms. hankinta, asennus-, mitta- ja valmistus
- Betoni ja ym. rakenteiden suunnittelu ja toteutus
- Teräsrakenteiden suunnittelu, hankinta ja asennus
- Koneiston ja putkiston suunnittelu ja asennus
- Laitteperusten rakennesuunnitelmat ja toteutus
- Kaikki muut tarvittavat detaljisuunnitelmat koskien mm. rakenteita, rakennustarvikkeita, koneistoja, LVI- ja SIA-töitä ja niiden toteutus

- Muut vastaavat tarvittavat erikoissuunnitelmat ja toteutus hankkeen osalta.
- Työturvallisuussuunnitelmat
- Väliaikaisten rakenteiden ym. järjestelyiden, suojausten yms. työsuunnitelmat.

Tilaaajan tehtäviin kuuluu tarvittavien viranomaislupien haku esim. rakennusluvan hakeminen urakoitsijan toimittamien suunnitelmien mukaan.

Urakoitsijan tulee suorittaa kaikki ne työt ja niihin liittyvät hankinnat, jotka asiakirjojen mukaisen työsuorituksen valmiiksi saattaminen edellyttää ja joita ei tässä Sopimuksessa ja sen liitteissä ole erikseen rajattu urakoitsijan suoritusvelvollisuuden ulkopuolelle.

Tähän Sopimukseen sovelletaan Rakennusurakan yleisiä sopimusehtoja 1998 (YSE 1998 -ehdot.

Allekirjoittanut urakoitsija sitoutuu jäljempänä määritellyä urakkahintaa vastaan toimimaan Urakan YSE 4 §:n mukaisena pääurakoitsijana sekä työmaan turvallisuudesta ja johdosta vastaavana päätoteuttajana siten kuin tässä Sopimuksessa ja sen liitteissä tarkemmin on kuvattu.

Urakoitsija toimii urakassa YSE 3 §:n mukaisena työmaapalveluista vastaavana urakoitsijana.

4 Sopimusasiakirjat

Sopijapuolet noudattavat tätä urakkasopimusta, sen liitteitä ja muita tässä kohdassa lueteltuja sopimusasiakirjoja seuraavassa pätevyysjärjestyksessä:

Urakkasopimus

Kaupalliset liiteasiakirjat:

1. Tarjouspyyntö, joka sisältää
  - 1.a tarjouspyynnön lisäkirje 2, pvm:ltä Pvm, liite 1a
  - 1.b tarjouspyynnön lisäkirje 1, pvm:ltä Pvm, liite 1b
  - 1.c tarjouspyyntökirje pvm:ltä 8.11.2022 liite 1c
2. Urakkaohjelma pvm:ltä 8.11.2022 ja sen liitteet liite 2
  - 2.a turvallisuusasiakirja pvm:ltä 8.11.2022 liite 2a
  - 2.b turvallisuussäännöt ja menettelyohjeet, 8.11.2022 liite 2b
  - 2.c riskienhallintasuunnitelma liite 2d
3. Rakennusurakan yleiset sopimusehdot, YSE 1998, RT 16-10660, ohjetiedosto, maaliskuu 1998, sivuja 19 liite 3
4. Määrämittausohje
  - 4.a Infra 2015, Rakennusosa- ja hankenimikkeistö, määrämittausohje liite 4
5. Maksuerätaulukko Pvm liite 5
6. Tarjous, Kirjoita tähän tarjous ja sen liitteet liite 6

- 6.a Soveltuvuusvaatimukset -liite
- 6.b ESPD-lomake
- 6.c Selvitys vakuuden järjestämisestä
- 6.d Selvitys tarjouksen allekirjoittajan nimenkirjoitusoikeudesta
- 6.e Henkilötietolomakkeet
- 6.f Luettelo alihankkijoista
- 6.g Alustavat toiminta- ja laatusuunnitelma, liitteinen

Tekniset liiteasiakirjat:

- 7. Sopimuspiirustukset *) liite7
  - 7.a Piirustusluettelon mukaisesti, 30.9.2022
- 8. Suunnitelma-aineisto
- 9. Muut ohjeet *) liite 8
  - 9.a Asfalttinormit 2017
  - 9.b Betoninormit By 65
  - 9.c Betonin kiviainekset By 43
  - 9.d InfraRYL 2018/1, infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset
  - 9.e MaaRYL
  - 9.f Taloteknikka RYL
  - 9.g RunkoRYL
  - 9.h SisäRYL
  - 9.i Kaivanto-ohje, RIL 263-2014

Lisäksi urakassa noudatetaan yleisiä standardeja, työohjeita ja työselostuksia, jotka on osoitettu tai joihin on viitattu edellä luetelluissa asiakirjoissa.

Luettelossa tähdellä *) merkityjä asiakirjoja ei liitetä sopimuskansioihin.

Erikoistöiden laatuvaatimuksella tai erikoistöiden muilla ohjeella on parempi pätevyys yleisiin laatuvaatimukseen tai yleisiin muihin ohjeisiin verrattuna. Mikäli samantarvoiseksi tulkitun asiakirjan teksteissä on keskenään ristiriitaisuuksia, menee päivämäärältään uudempi pätevyydeltään aikaisemmin julkaistun asiakirjan edelle.

5 Sopimuksen aikamääräykset

5.1 Työn aloitusajat

Urakka-aika alkaa ja urakkasopimus tulee voimaan, kun sopimus on allekirjoitettu.

Suunnittelutyöt voidaan aloittaa heti sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Varsinaiseen rakennustyöhön saa ryhtyä aikaisintaan sen jälkeen, kun hankintapäätös on lainvoimainen. Valmistelevien toimenpiteiden aloittaminen on mahdollista ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

Erityisiä määräyksiä yksittäisten työvaiheiden aloittamiseen:

- 1 Olemassa olevia päällysteitä ei saa poistaa ennakkoon, mikäli työt eivät sitä vaadi (olemassa oleva päällyste on säilytettävä mahdollisuuksien mukaan)

5.2 Välitavoitteet

Urakassa on seuraavat sakolliset välitavoitteet:

- **Välitavoite 1:** Paineviemäri rakennettu **1.2.2024 mennessä**
- **Välitavoite 2:** Laitosrakentaminen valmis **31.3.2024 mennessä**

Rakennetun linjan ja laitosten häiriötön koekäyttö tulee kestää hyväksytysti vähintään kaksi (2) viikkoa ennen YSE98:n mukaista vastaanottotarkastuksen pyytämistä.

5.3 Aikarajoitukset

Urakkaohjelman kohdan 6.2.2. lisäksi urakassa on seuraavat aikarajoitukset:

- Urakan valmistelevat työt voidaan aloittaa aikaisintaan urakkasopimuksen allekirjoituksen jälkeen

5.4 Töiden valmistuminen

Koko urakan tulee olla luovutusaineistoinen täysin valmis **31.5.2024**.

6 Urakkahinta ja sen maksaminen

6.1 Urakkahinta

Urakoitsijan on tullut hinnoittelussaan ottaa huomioon työntuloksen aikaansaamiseksi tarpeellisten töiden kaikki kustannukset.

Urakkahinta ilman arvonlisäveroa on Numeroin **euroa**.

Urakoitsija saa laskuttaa verottoman urakkahinnan lisäksi kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron. Urakoitsijan on laskun yhteydessä eriteltävä arvonlisäveroton ja verollinen osuus.

Mikäli arvonlisäverokanta muuttuu sopimuksen voimassaoloaikana, noudatetaan uutta verokantaa sen voimaantulohetkestä lukien.

Laskujen maksuaika on 31 vrk.

6.2 Maksuerätaulukko

Urakoitsijalle maksetaan korvaus tehdystä työstä urakkasopimuksen liitteenä olevan maksuerätaulukon mukaisesti. Maksuerässä tulee olla sekä arvonlisäveroton hinta että arvonlisäveron osuus kulloinkin voimassa olevien säännösten mukaisesti. Maksuerätaulukko ei saa olla etupainotteinen.

Maksuerät tulee mahdollisuuksien mukaan muodostaa rakenneosittain siten, että maksueriä voidaan käyttää hyväksi määrättäessä rakenneosille mahdollisia arvonvähennyksiä.

Maksuerätaulukko tulee laatia niin, että siinä huomioidaan urakkasopimuksen kohdan 6.4 (Pidätykset ja kuittaukset) mukaiset vaatimukset.

Ensimmäinen maksuerä kattaa urakassa kertyneet aloituskustannukset. Ensimmäinen maksuerä saa olla suuruudeltaan enintään 2 % arvonlisäverottomasta urakkahinnasta ja se on maksukelpoinen, kun urakkasopimus on allekirjoitettu, sopimusaikainen vakuus on asetettu ja tilaajan hyväksymä, vakuutustodistukset, toiminta- ja laatusuunnitelma ja yleisaikataulu on luovutettu tilaajalle ja tilaaja on ne hyväksynyt sekä rakennustyöt on aloitettu. Rakennustyöt katsotaan alkaneiksi, kun työmaa on perustettu ja urakkaan kuuluvia rakenteita on aloitettu rakentamaan.

Urakan yksittäinen maksuerä on maksukelpoinen, kun maksuerän kohde on kokonaisuudessaan valmis, laatu- ja toteutuma-aineisto on hyväksytetty ja toimitettu tilaajalle ja laskutuslupa on saatu.

Rakennusosien viimeiset maksuerät (suuruudeltaan 5 % arvonlisäverottomasta urakkahinnasta) ovat laskutuskelpoisia, kun vastaava työsuoritus on tehty ja rakennusosaan liittyvä laatuaineisto on koottu ja luovutettu tilaajalle urakkaohjelman mukaisessa aikataulussa.

Laitosten ja linjan häiriötön koekäyttö -maksuerän on oltava vähintään 3 % arvonlisäverottomasta urakkasummasta, kun tilaaja tai tilaajan edustaja on kirjallisesti todennut linjan ja laitosten toimivuuden.

Viimeisen maksuerän on oltava vähintään 5 % arvonlisäverottomasta urakkahinnasta. Viimeinen maksuerä on maksukelpoinen, kun urakka on vastaanotettu ja takuuajan vakuus on asetettu ja hyväksytty ja kun kaikki mahdolliset myöhästymiskysymykset on selvitetty ja kun urakoitsijan laadittavaksi määrätyt tarkepiirustukset ja kaikki loppudokumentit yms. on toimitettu tilaajalla ja tilaaja on ne hyväksynyt.

6.3 Urakan yksikköhintaiset osat eli tilaajaa sitovat määrä- ja laajuustiedot

Urakka sisältää yksikköhintaperusteisesti tehtävät ovat:

- louhintaa 4 800 m²/m³
- salojien korjaus poikittain 150 kpl
- salojien korjaus pitkittäin 400 m

Urakan aikana muuttuneet edellä mainitut tilaajaa sitovat määrät käsitellään yksikköhinnan mukaisesti taloudellisessa loppuselvityksessä joko lisäyksenä tai vähennyksenä.

6.4 Pidätykset ja kuittaukset

Tilaaaja on edellä olevien ehtojen estämättä kuitenkin oikeutettu pidättämään maksamattomasta urakkahinnasta seuraavat pidätykset:

- a) urakoitsijan vastattavaksi kuuluvan virheen ja työturvallisuuspuutteen korjaustyötä vastaavan määrän, kunnes korjaus on suoritettu
- b) aliurakoitsijan riidattomat saatavat hyväksytystä työsuorituksesta.

Lisäksi tilaajalla on oikeus periä kuittaamalla urakoitsijan urakkasopimuksen mukaisesta saatavasta mm.:

- a) tilaajan kolmannelle osapuolelle suoritettavaa vahingonkorvausta vastaava määrä, mistä tilaaja väylänpitäjänä voi joutua vastuuseen, jos urakoitsija lain tai sopimuksen nojalla on vahingosta vastuussa eikä urakoitsija ole suorittanut suoraan ko. vahingonkorvausta kolmannelle osapuolelle
- b) viivästyssakon, muun sopimussakon ja vahingonkorvauksen käsittely- ja korkokuluineen, mitkä tilaaja on oikeutettu sopimusasiakirjojen mukaisesti urakoitsijalta saamaan
- c) mikäli tilaaja joutuu korjaamaan urakoitsijan sopimuksen mukaisessa toiminnassa todetun, urakoitsijan vastattavaksi kuuluvan virheen tai puutteen tai poistamaan näiden johdosta aiheutuneen haitan, on tilaajalla oikeus periä siitä itselleen aiheutuneet kustannukset kaksinkertaisena, pidättämällä ne urakoitsijan saatavasta
- d) tilaajan muun eräänntyneen saatavan.

Kuittaamalla perinnästä on kerrottava urakoitsijalle etukäteen.

Jos töiden aloittaminen tai itse työ urakoitsijasta johtuvasta syystä viivästyy johtamatta kuitenkaan tilaajan puolelta urakkasopimuksen purkamiseen ja viivästymisestä aiheutuu tilaajalle ylimääräisiä valvonta- ja kunnossapitokuluja tai muita menoja, on tilaajalla oikeus periä niistä korvaus urakoitsijalta kuittaamalla maksueristä vastaavat määrät.

6.5 Kustannustason muutokset

Urakkahintaa tarkistetaan kolmen (3) kuukauden välein silloisen voimassa olevan rakennuskustannus ja maanrakennuskustannus indeksin mukaisesti. Indeksien ensimmäinen tarkistus tehdään 15.6.2023.

6.6 Maksuyhteystiedot

Laskut on toimitettava tilaajalle verkkolaskuina.

Laskun vastaanottajaksi merkitään:
Kärkölä'n kunta
Projektien toteutus

OVT-tunnus: 003701482689430

Y-tunnus: 0148268-9

ALV-tunnus:

Verkkolaskuoperaattorin tiedot:

Verkkolaskuoperaattori CGI, välittäjä-tunnus (operaattoritunnus)
003703575029

Sopimus verkkolaskujen välityksestä Nordea Pankki Suomi Oyj:n, OKO Pankki Oyj:n ja Danske Bankin kanssa

Laskun viitetiedot ovat:

Työn nimi: Kärkölä-Herrala siirtoviemäri, ST

Sopimusnumero: xxx / Maksueränumero: Kirjoita tähän

Työmaa-avain: Kirjoita tähän

Käsittelijä: xxxx

Maksuyhteystietojen muuttumisesta on kummankin sopijapuolen ilmoitettava laskutusta edeltävässä työmaakokouksessa ja lisäksi oman organisaation virallisella kirjeellä.

7 Sopimussakot ja arvovähennykset

7.1 Urakan ja välitavoitteiden viivästyssakot

Urakan valmistumisen viivästyssakko on 0,10 % jokaiselta alkavalta työpäivältä eli Numeroin euroa, kuitenkin enintään 150 työpäivältä.

Välitavoitteiden nro 1-2 viivästyssakko on 1 000,00 euroa jokaiselta alkavalta työpäivältä, kuitenkin enintään 75 työpäivältä / välitavoite.

Välitavoitteiden viivästyssakot eivät vähennä tai rajoita perittävien sakkojen kokonaismäärää.

Muita sopimussakkoja määritettäessä noudatetaan YSE98 18 §:n sijasta kohdan 6.4 (Pidätykset ja kuittaukset) sanktioiden määräytymisperusteita

7.2 Muut sanktiot

Työntulos tai sen osa, joka todetaan sopimuksen mukaisia vaatimuksia vastaamattomaksi, on urakoitsijan korjattava tai korvattava uudella työsuorituksella.

Laatupoikkeamista ja niiden raportoinnin puutteista tai muista toiminnallisista puutteista ja laiminlyönneistä voidaan määrätä myös seuraavat sanktiot:

- sakko (urakkahinnasta laskutuksen yhteydessä vähennettävä rahallinen korvaus)
- urakoitsijan edustajan vaihto
- sopimuksen purku.

Kärkölä-Herrala siirtoviemäri, ST
8.11.2022

Sakko

Kaikki poikkeamat johtavat aina tilaajan määräämään kiinteäsummaiseen sakkoon seuraavassa esitetyn taulukon mukaisesti.

Sakko määrätään aina pääurakoitsijalle päätoteuttajavelvollisuuksien laiminlyönnistä, eikä näitä sakkoja voi täysimääräisenä siirtää kolmannelle osapuolelle.

Sakot ovat suuruudeltaan kiinteitä (alv 0 %) ja ne määräytyvät seuraavasti:

Sakon perusteena oleva toiminnallinen poikkeama	Samaan kategoriaan (alla nro:t 1,2,3 jne.) kohdistuvasta laiminlyönnistä määrättävät sakot, euroa		
	1. kerta	2. kerta	Seuraavat kerrat
<p>1. Laatusuunnitelman vastainen toiminta ja ympäristöasioihin liittyvät laiminlyönnit</p> <p>Tähän kohtaan sisältyvät mm. seuraavat asiat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laiminlyönnit teknisten työsuunnitelmien ja työvaihesuunnitelmien laatimisessa - puutteet suunnitelmissa esitettyjen laatuvaatimusten täyttymisen osoittamisessa (sisältää myös materiaalien laadunosoittamisen) - puutteet pääurakoitsijan toiminnassa aliurakoitsijoiden töiden laadunvarmistamisen seuraamisessa ja laadunosoittamisessa - laiminlyönnit reaaliaikaisessa laadunosoittamisessa - säästettäväksi esitetyn pohjavedentarkkailuputken tuhoaminen - rajapyykkien luvaton tuhoaminen - tiealueen ulkopuolella toimiminen ilman maanomistajan lupaa - huomautus öljyvuodosta 	1 000	2 000	3 000
<p>2. Tilaajan tekemän pistokokeen perusteella havaittu laadunallisuus, jota ei ole osoitettu urakoitsijan ennen pistokokeen tekemistä laaditulla laatupoikkeamara-portilla</p>	3 000	4 000	5 000
<p>3. Urakoitsijan laatusuunnitelman mukaisessa asiakirjassa (esim. laaturaportissa tai päiväkirjoissa) todennettavasti on kirjattu tosiasioita vastaamattomia tietoja</p>	5 % urakkahinnasta, enintään 10.000 ja urakoitsijan edustajan vaihto		

Sakon perusteena oleva toiminnallinen poikkeama	Samaan kategoriaan (alla nro:t 1,2,3 jne.) kohdistuvasta laiminlyönnistä määrättävät sakot, euroa		
	1. kerta	2. kerta	Seuraavat kerrat
<p>4. Työturvallisuuteen liittyvät vakavat puutteet, laiminlyönnit tai riskinotot, mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - turvallisuuspuutteet louhintatöissä, kaivannon tuennassa / suojauksessa, putoamissuojauksessa, työtelineissä tai kulkuteissä. - urakoitsijalla tai aliurakoitsijalla puuttuu nimetyinä työturvallisuudesta vastaava henkilö - puutteet turvallisuussuunnitelmissa tai -suunnitelman puuttuminen tai riskienhallintasuunnitelman puuttuminen tai sitä ei ole pidetty ajantasalla - puutteet työmaahan perehdyttämisessä (perehdyttäminen tai sen dokumentointi puuttuu), kaluston tarkastustoiminnassa (useita tarkastamattomia koneita tai laitteita työmaalla) tai työmaalla työskentelee urakoitsija tai henkilö, joka ei ole merkitty työmaan henkilöluetteloon - työskentely alkoholin/huumausaineen vaikutuksen alaisena 	1 000	3 000	3 000
<p>5. Työturvallisuuteen liittyvät puutteet, laiminlyönnit tai riskinotot, mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - puutteet työntekijän suojarusteissa (esim. suojakypäriä, -jalkineet, -lasit, varoitusvaatetus jne.), henkilötunnisteen/kulkuluvan/veronumeron puuttuminen - puutteet työkoneissa (esim. peruutushälytin rikki, sammutin puuttuu/tarkastus vanhentunut, varoitusvalaisin ei toimi) - telinekortin puuttuminen - työkohteen tai varastoalueen huomattava epäjärjestys - kaivantojen puutteellinen suojaus 	500	1 000	2 000

Sakon perusteena oleva toiminnallinen poikkeama	Samaan kategoriaan (alla nro:t 1,2,3 jne.) kohdistuvasta laiminlyönnistä määrättävät sakot, euroa		
	1. kerta	2. kerta	Seuraavat kerrat
<p>6. Liikenteenhoitoon tai työnaikaisista liikennejärjestelyistä tai niistä tiedottamiseen liittyvät vakavat puutteet tai laiminlyönnit, mm.</p> <p>Tieliikenne</p> <ul style="list-style-type: none"> - toiminta ilman tai vastoin liikenteenohjaussuunnitelmaa / tilaajan lupaa - työnaikaisista liikennejärjestelyistä tiedottamisen laiminlyönti - työmaasta varoitettavien merkkien puuttuminen tai väärä sijoittaminen - nopeusrajoitusta ei ole alennettu teillä, jossa rajoitus on yli 60 km/h tai nopeusrajoitusta työmaan jälkeen ei ole päätetty oikein - liikenteenohjaajan toiminnassa puutteita - työkoneen liikkuminen poikkeussääntöjen vastaisesti - tiealueen ulkopuolella toimiminen ilman maanomistajan lupaa - tien pintakunto on puutteellinen 	2 000	4 000	6 000
<p>7. Liikenteenhoitoon tai työnaikaisiin liikennejärjestelyihin liittyvät puutteet tai laiminlyönnit, mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - suoritettavaan työhön nähden riittämätön pätevyys - tien pintakunto työkohteessa puutteellinen - valaistus puutteellinen - työkoneiden, opasteiden tai liikennemerkkien puutteellinen kunto / taso - 	2 000	3 000	4 000
<p>8. Ajoneuvoliikenteen pysäyttäminen sopimusasiakirjojen vastaisesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - urakoitsijan toiminnasta johtuva pysäyttäminen sallittujen aikojen ulkopuolella - liikenteen pysäytys kestää yli sallitun ajan 	2 000 € jokaiselta alkavalta viiden (5) minuutin jaksolta	2 000 € jokaiselta alkavalta viiden (5) minuutin jaksolta	2 000 € jokaiselta alkavalta viiden (5) minuutin jaksolta
9. Tarpeettomien työnaikaisten nopeusrajoitusten	1 000	2 000	3 000

Sakon perusteena oleva toiminnallinen poikkeama	Samaan kategoriaan (alla nro:t 1,2,3 jne.) kohdistuvasta laiminlyönnistä määrättävät sakot, euroa		
	1. kerta	2. kerta	Seuraavat kerrat
poistamatta tai peittämättä jättäminen valtatiellä (esim. viikonloppuisin tai/ja yöaikana)			
10. Kirjallisesti sovittujen toimenpiteiden viivästymisen / laiminlyönti	2 000	3 000	4 000
11. Urakan laatuaineistoja joudutaan niiden puutteellisuuksien takia tarkastamaan tilaajan toimesta enemmän kuin kaksi kertaa	2 000	4 000	5 000
12. Vastaanotto- tai jälkitarkastuksia joudutaan urakoitsijan töiden keskeneräisyyden vuoksi pitämään enemmän kuin kaksi	2 000	4 000	5 000
13. Avainhenkilöiden vaihtaminen urakoitsijan toimesta: - työpäällikkö - työnaikaisista liikennejärjestelyistä vastaava - laadunvalvonnasta vastaava - pääsuunnittelija	10 000 / hlö	10 000 / hlö	20 000 / hlö

Jos urakoitsija laiminlyö sopimuksen mukaisessa toiminnassa todetun, urakoitsijan vastattavaksi kuuluvan virheen tai puutteen korjaamisen tai haitan poistamisen, tilaajan on kehoitettava urakoitsijaa täyttämään kohtuullisen määräajan kuluessa velvollisuutensa niiden osalta. Ellei urakoitsija ole sitä asetetun tai sovittuun määräajan kuluessa tehnyt, tilaajalla on oikeus korjauttaa virhe tai puute tai poistaa haitta urakoitsijan kustannuksella. Näin syntyneet kulut tilaaja saa periä urakoitsijalta kaksinkertaisina.

Tilaajalla on myös oikeus pysäyttää työt, kunnes liikennettä tms. vaarantavat epäkohdat on poistettu.

Urakoitsijan edustajan tai muun avainhenkilön vaihtoon tilaajalla on oikeus harkintansa mukaan, mikäli urakkaan on kirjattu viisi em. taulukon mukaista yksittäistä muistutusta tai sakkoa viimeisen kuuden (6) kuukauden sisällä.

Sopimuksen purkamisen toimintaperiaatteet on esitetty kohdassa 13.

7.3 Arvonvähennykset

Työntulos tai sen osa, joka työn aikana todetaan sopimuksen mukaisia vaatimuksia vastaamattomaksi, on urakoitsijan korjattava ja korvattava uudella suorituksella.

Jos edellä tarkoitettu virhe on sellainen, että sen oikaiseminen ei ole välttämätöntä ja sen korjaaminen olisi kustannuksiltaan kohtuutonta, voi tilaaja ottaa vastaan tällaisen urakkaosan arvonvähennyksin asiaa koskevien sopimusaikana sovittujen arvonvähennysperusteiden mukaisesti.

Vastuu arvonvähennyksin vastaanotetusta urakkaosasta ei kuitenkaan siirry tilaajalle rakenneosassa olevan laadun alituksen tai puutteen osalta. Urakoitsija vastaa myös kyseisten urakkaosien takuuajaisista tuotevaatimuksista koko takuuajan.

Arvonmuutosten määrittämisessä urakassa noudatetaan sopimuksen kohdan 4 mukaisia työkohtaisesti laadittuja arvonmuutosperusteita ja/tai yleisiä arvonmuutosperusteita.

7.4 Kartellisakko

Urakoitsija vahvistaa tämän urakkasopimuksen allekirjoituksella, ettei se ole tämän urakkasopimuksen tarjouskilpailun aikana tai sopimuksentekohetkellä syyllistynyt kilpailulain tarkoittamaan keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin) tätä urakkaa koskevilla markkinoilla tilaajan toiminta-alueella. Selvyyden vuoksi urakoitsija lisäksi vakuuttaa, että tämä vahvistus on voimassa riippumatta tämän urakkasopimuksen voimassaoloajasta.

Mikäli urakoitsijan kuitenkin todetaan lainvoimaisella päätöksellä syyllistyneen edellä mainittuun kilpailulain tarkoittamaan elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin) ajanjaksolla, jolloin tämä urakka on kilpailutettu, urakoitsija on velvollinen suorittamaan tilaajalle sopimussakkona 20 % suoritettun ja maksetun urakan kokonaisarvosta korkoineen vaatimuspäivästä lukien ja korvaamaan sopimussakon määrän ylittävät tilaajalle aiheutuneet välilliset ja välittömät vahingot täysimääräisenä. Näiden lisäksi urakoitsijan on korvattava asian selvittämisestä aiheutuneet kustannukset ja oikeudenkäyntikulut korkoineen.

Mikäli urakoitsija paljastaa kartellin ja vapautetaan kilpailulain 14 §:n (12.8.2011/948) perusteella kokonaan seuraamusmaksusta, urakoitsija vapautuu tämän ehdon mukaisen sopimussakon maksamisesta.

8 Muut bonukset ja sanktiot

8.1 Yhteistyön toimivuus

Yhteistyöllä tarkoitetaan hankkeen tavoitteiden saavuttamista edistävää, eri osapuolten välistä yhteistyötä ja yhteistyön kehittämistä hankkeen aikana. Urakoitsijan lisäksi osapuolina ja palautteenantajina tässä ovat keskeiset alio-urakoitsijat, rakennuttajakonsultti ja tilaajan edustajat (Kärkölään kunta ja Hollolan kunta).

Hankkeen eri osapuolten yhteistyömittauksen kysymykset

Nro	Kysymykset	Arvio					
		1	2	3	4	5	6
1.	On aktiivinen ongelmatilanteissa ja pyrkii hankkeen kannalta selkeisiin ja järkeviin ratkaisuihin.						
2.	On innovatiivinen ja tuo esille omia ideoitaan						
3.	Tekee ongelmatilanteissa ripeitä ja selkeitä päätöksiä. Osaa perusteella päätökset teknis-taloudellisesti.						
4.	On luotettava ja pitää lupauksensa.						
5.	Tuo lisäarvoa hankkeeseen ja on ammattilainen omalla alueellaan.						
6.	On tavoitettavissa ja helposti lähestyttävissä.						
7.	Kuuntelee meitä ja reagoi palautteisimme. Pystyy keskustelmaan vaikeistakin asioista.						
8.	Antaa meille avointa ja rakentavaa palautetta. Vuorovaikutteinen ote.						
9.	Pitää meihin riittävästi yhteyttä esim. tulevien viikkojen töiden suunnittelussa.						
10.	Urakoitsijalta saamamme avainhenkilöiden viestit ovat selkeitä eivätkä ristiriitaisia.						

1= Erittäin tyytymätön
2= Tyytymätön
3= Vähän tyytymätön
4= Jokseenkin tyytyväinen
5= Tyytyväinen
6= Erittäin tyytyväinen

Yhteistyömittaus tehdään kerran vuodessa vuosien 2023 – 2024 aikana yllä olevaa palautelomaketta käyttäen. Mittauksen vastauksista lasketaan keskiarvo. Urakoitsija saa bonuksen, mikäli yhteistyömittauskeskiarvo ylittää 4,5 alla olevan taulukon mukaisesti:

Keskiarvo   Bonuksen ja sanktion määrä

1,00 - 1,99	Urakoitsija saa sanktioita 10 000,00 euroa.
2,00 - 4,50	Urakoitsija ei saa bonusta
4,51 - 4,99	Urakoitsija saa bonusta 2 500,00 euroa.
5,00 - 5,80	Urakoitsija saa bonusta 5 000,00 euroa.
5,61 - 5,89	Urakoitsija saa bonusta 7 000,00 euroa.
5,90 - 6,00	Urakoitsija saa bonusta 10 000,00 euroa.

9 Takuu aika

Urakkaan kuuluvien putkien, laitteiden sekä ym. rakenteiden osalta urakoitsija on vastuussa suorituksensa sopimuksen mukaisuudesta, mukaan lukien kaikki suunnittelu- ja rakennustyöt, kolmen (3) vuoden ajan vastaanottotarkastuksesta lukien.

Takuun nojalla korjatuille tai uusituille rakenteille, laitteille ja/tai osille annetaan takuu samoin ehdoin ja edellytyksin kuin alkuperäinen takuu. Takuun nojalla korjattujen tai uusittujen rakenteiden, laitteiden ja/tai osien takuuajan keston suhteen noudetaan kohdan 9 mukaisia urakan takuuajojen kestojen määräaikoja eikä korjatuilla kohteilla ole omaa erillistä takuu aikaa.

Urakoitsijan takuu aikainen vastuu on määritelty urakkaohjelmassa.

Takuu aikana vuotta ennen takuuajan päättymistä pidetään välitarkastus, jossa todetaan tarpeelliset toimenpiteet ennen takuutarkastusta.

Kunkin tässä sopimuksessa esitetyn takuovelvoitteen takuuajan päättyessä pidetään YSE 74 §:n mukaisesti takuutarkastus.

Ennen takuuajojen päättymistä urakoitsija suorittaa omatoimisesti valmis-televan takuutarkastuksen ennen YSE 74 §:n mukaista takuutarkastusta. Urakoitsija kirjaa takuun piiriin kuuluvat viat ja puutteet takuutarkastusmuistioon ja esittää korjausehdotukset tilaajalle. Takuukorjausten valmistuttua tilaaja katselmoi korjatut rakenteet.

10 Vakuudet

Urakkasopimuksen kaikinpuolisesta täyttämisestä urakoitsija on velvollinen antamaan tilaajalle rakennus- ja takuuajan vakuudet siten kuin tässä Sopimuksessa on tarkemmin määritetty.

Tilaaja ei hyväksy vakuudeksi konsernitakauksia.

Tilaaja ei ole velvollinen asettamaan maksuvelvollisuutensa täyttämistä varten vakuutta, koska tilaaja täyttää maksuvelvollisuutensa valtion budjettimäärärahoista.

10.1 Rakennusajan vakuus

Urakoitsija on velvollinen antamaan tilaajalle suunnittelua ja rakentamista varten rakennusajan vakuuden jäljempänä mainittujen ehtojen täyttämiseksi.

Rakennusajan vakuuden suuruus on 8 % arvonlisäverottomasta urakkahinnasta, Numeroin **euroa**.

Rakennusajan vakuuden tulee olla voimassa kolme kuukautta hyväksytystä vastaanottotarkastuksesta.

Rakennusajan vakuus on annettava tilaajalle ennen kuin urakoitsijalle suoritetaan osaakaan urakkahinnasta, kuitenkin viimeistään 21 vrk:n kuluessa urakkasopimuksen allekirjoittamisesta.

Rakennusajan vakuuden on oltava voimassa:

- a) sopimuksen kaikinpuolisesta täyttämisestä, mikä varsinaisten työsuoritusten lisäksi käsittää mm. viivästyssakon maksamisen, tilaajalle aiheutuneiden sopimusrikkomuksesta määrättyjen (sanktioiden) ja vahinkojen sekä arvovähennysten maksamisen
- b) vastaanottotarkastuksessa todettujen ja takuuajana ilmenevien vikojen korjauksesta siihen asti, kunnes takuuajan vakuus on hyväksytty ja
- c) urakoitsijan kolmannelle henkilölle, jolle tilaaja saattaa joutua vastuuseen, aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta, ellei urakoitsija anna korvausten suorittamisesta erillistä tilaajan hyväksymää vakuutta.

Rakennusajan vakuus palautetaan urakoitsijalle sen jälkeen, kun

- a) tilaaja on hyväksynyt urakkasopimuksen mukaiset työt vastaanotetuksi
- b) takuuajan vakuus on hyväksytty
- c) mahdolliset korvaukset on suoritettu kolmannelle henkilölle, jolle tilaaja saattaa joutua vastuuseen
- d) tilaajan esittämät urakkasopimukseen perustuvat vaatimukset on täytetty tai erillinen vakuus niiden selvittämisestä ja suorittamisesta on hyväksytty.

10.2 Takuuajan vakuus

Takuuajan vakuuden suuruus on 2 % arvonlisäverottomasta vastaanotto-tarkastuksen/taloudellisen loppuselvityksen mukaisesta urakkasummasta ja sen tulee olla voimassa kolme (3) kuukautta yli urakan kolmen (3) vuoden takuuajan.

Takuuajan vakuus on annettava viipymättä, kun urakoitsijan suoritus on vastaanotettu, kuitenkin ennen sopimusajan vakuuden voimassaolon päätymistä.

Takuuajan vakuuden on oltava voimassa urakkasuorituksessa takuuajana ilmenneistä virheistä, puutteista ja haitoista sekä takuuajan veloitteiden laiminlyönneistä.

11 Vakuutukset

Rakennustyötä koskevan vakuutuksen vakuutusmäärän tulee olla vähintään koko urakkahinnan suuruinen.

Rakennustyötä koskevan rakennustyövakuutuksen tulee kattaa tekniset tai torakenteet kuten putket, rakenteet, pumppaamot, sekä toimilaitteet ja muut varusteet ja laitteet. Rakennustyövakuutuksen edunsaajana tulee olla Tilaaja.

Urakoitsijalla tulee olla voimassa oleva YSE 38.10 §:n mukainen toiminnan vastuuvakuutus, jonka kokonaismäärä tulee olla vähintään 10.000.000,00 euroa.

Urakoitsijan on toimitettava kirjallisesti tilaajalle tarvittavat asiakirjat osoit-taakseen, että vaaditut vakuutukset on otettu sekä vakuutusmaksut on mak-settu. Maksujen laiminlyönnin ilmetessä tilaajalla on oikeus maksaa laimin-lyödyt vakuutusmaksut ja vähentää suoritettut vakuutusmaksut urakoitsijan tilaajalta olevasta saatavasta.

12 Muut määräykset

Tilaaja voi sopimuksen aikana vaatia urakoitsijaa muuttamaan tarjouksessa esittämänsä tarjouspyynnöstä poikkeavan ratkaisun urakkaehtojen mu-kaiseksi ilman eri korvausta, jos poikkeamaa ei ole mainittu tarjouksen poik-keamaluettelossa ja tilaaja ei ole sitä tarjousten selonottovaiheessa havain-nut.

Tilaaaja edellyttää, että urakoitsija hoitaa aliurakoitsijoidensa laskutuksen kohdassa 6.1 mainittuja maksuaikoja noudattaen.

13 Sopimuksen siirtäminen, muuttaminen ja purkaminen

Kummallakaan sopijaosapuolella ei ole oikeutta siirtää sopimusta ilman toisen sopijapuolen kirjallista suostumusta.

Tätä Sopimusta voidaan muuttaa vain kirjallisesti molempien Osapuolten allekirjoituksin.

Urakkasopimuksen purkamisen osalta sovelletaan YSE 1998 -ehtojen mukaisia määräyksiä. Sopimuksen purkaminen tulee voimaan kirjallisella ilmoituksella.

Urakkasopimuksen purkamistilanteissa suoritetusta työstä on urakoitsijan hyväksi laskettava vastaava osuus urakkasummasta ottaen kuitenkin huomioon vähennyksenä työn loppuunsaattamiskustannukset.

Jos sopimus puretaan tilaajasta johtuvasta syystä, urakoitsijalla on oikeus saada

- a) sopimuksen toteutettua osaa vastaava vastike sekä
- b) korvaus sopimuksen purkamisesta aiheutuneista todistettavista välittömistä vahingoista.

14 Riitaisuuksien ratkaisumenettely

Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ensisijaisesti selvittämään sopijapuolten kesken neuvottelemalla.

Tämän sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja soveltamista sekä lisä- ja muutostöitä ja niiden kustannuksia koskevat riitaisuudet, joista asianosaiset eivät pääse keskenään sopimukseen samoin kuin sopimuksesta johtuvien saatavien perimistä koskevat asiat on jätettävä Päijät-Hämeen käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

15 Sopimuskatselmus

Olemme ennen sopimuksen allekirjoitusta pitäneet sopimuskatselmuksen, jossa olemme tarkastelleet urakan laatuvaatimuksia ja urakoitsijan laadunvarmistuksen tilaa sekä sitä, että urakoitsijan tarjous vastaa tarjouspyynnössä sille asetettuja vaatimuksia.

16 Sopimuksen allekirjoittaminen

Sopimus tulee voimaan, kun molemmat sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet.

Tätä sopimusta ei voida irtisanoa yksipuolisesti, vaan sopimus on voimassa pysyvästi, elleivät sopijapuolet nimenomaisesti kirjallisesti toisin sovi tai tästä sopimuksesta joltain osin muuta johdu.

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Kärkölässä, __.__.2023

Tilaaaja
Kärkölään kunta

Urakoitsija
<Yritys>

Emilia Lehikoinen
Tekninen johtaja

<Titteli>
